

Bevarandeplan för Natura 2000-området Dalby Söderskog SE0430022

Dalby Söderskog, Foto: Maria Sandell

Grunduppgifter om Dalby Söderskog

Län:	Skåne
Kommun:	Lund
Läge:	7 km O Lund
Markägare:	Naturvårdsverket
Areal:	36,3 hektar
Skyddsform:	Nationalpark, Dalby Söderskog 1918-06.
Bakgrund:	pSCI beslutat av Regeringen 1995-09. SCI fastställt av EU-kommissionen 2004-12. SAC fastställt av Regeringen 2011-03. Bevarandeplan fastställd & kungjord av Länstyrelsen Skåne 2018-12-20 respektive 2018-12-21.
Reviderad:	2018-08.

Vad betyder Natura 2000?

EU bygger ett nätverk av områden med skyddsvärd natur som kallas Natura 2000. Syftet är att EU:s medlemsländer ska ta ett gemensamt ansvar för att bevara arter och naturtyper som förekommer i Europa. Natura 2000 har tillkommit med stöd av två EG-direktiv; Fågeldirektivet (EU-rådets direktiv 2009/147/EG av den 30 november 2009) om bevarande av vilda fåglar och Habitatdirektivet (EU-rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992) om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter senast ändrat genom direktiv 2006/105/EG. Nätverket byggs upp av områden som föreslås av regeringen och som antas av kommissionen. Direktiven har sin grund i Bernkonventionen som var först med att rättsligt skydda arter och deras livsmiljöer i Europa. EU-direktiven bygger på nya kunskaper och inför principen att bevara naturtyper för deras egen skull och inte enbart för att de utgör hemvist för vissa arter. Habitat- och fågeldirektivet är EU:s bidrag till bevarandet av den biologiska mångfalden så som det lades fast i Konventionen om biologisk mångfald i Rio 1992.

Sverige har ett särskilt ansvar för att skydda och vårda de områden som är föreslagna att ingå eller som ingår i Natura 2000 och detta regleras i den svenska lagstiftningen i Miljöbalken med tillhörande Förordning om områdesskydd m m. Det innebär att åtgärder som kan inverka negativt på bevarandestatus för preciserade habitat eller arter inom Natura 2000-området kräver tillstånd enligt miljöbalken med tillhörande förordningar.

Vad är en bevarandeplan?

Till varje Natura 2000-område ska det finnas en bevarandeplan. Den ger en beskrivning av området och dess naturvärden och vilken skötsel som behövs för att dessa naturvärden ska finnas kvar långsiktigt. Bevarandeplanen innehåller också en beskrivning av vilka verksamheter och åtgärder som kan hota de arter och livsmiljöer som ska skyddas i Natura 2000-området.

Bevarandeplanen innehåller viktig information som används som underlag vid samråd och tillståndsprövningar av verksamheter och åtgärder inom Natura 2000-området.

I bevarandeplanen redovisas gränser, naturtyper och arter enligt bästa tillgängliga kunskap. I de fall där ny kunskap har tillkommit, har Länsstyrelsen för avsikt att föreslå dessa ändringar till regeringen när nästa tillfälle ges. Vid tillståndsprövning utgår man ifrån i verkligheten förekommande naturtyper, varför det är nödvändigt att bevarandeplanerna redovisar dessa, även om de inte har hunnit beslutas av regeringen.

Om ett Natura 2000-område också ingår i ett annat områdesskydd, t.ex. naturreservat, finns det gällande föreskrifter för området, dessa finns att läsa i beslutet till naturreservatet samt i skötselplanen. Bevarandeplanen för Natura 2000-området hänvisar i mycket till skötselplanen och utgör därför en enklare form av bevarandeplan. Bäst läses de tre dokumenten tillsammans.

Vad är en Natura 2000-art eller en typisk art?

Bevarandeplanen redovisar flera kategorier av arter. Natura 2000-arter är utpekade skyddade arter som listas i art- och habitatdirektivets bilaga 2 eller i fågeldirektivets bilaga

1. Bevarandeplanen ska ha med bevarandemål för dessa arter. Tillstånd krävs alltid för åtgärder som riskerar att påverka dessa arter negativt. Typiska arter är indikatorarter vars förekomst indikerar gynnsamt tillstånd för en utpekad naturtyp. Karaktäristiska arter ska stödja tolkningen av en viss naturtyp. Arter kan vara både typiska och karaktäristiska. Prioriterade arter och naturtyper är de arter/naturtyper som är utpekats som mest hotade enligt art- och habitatdirektivet och vars utbredning huvudsakligen ligger inom EU:s territorium, de är markerade med en asterisk. Dessa prioriteringar ska skiljas från de prioriteringar av arter och naturtyper som görs i bevarandeplanen när åtgärder prioriteras för att arten eller naturtypen ska få gynnsam bevarandestatus. Rödlistade arter är en sammanställning av arters status när det gäller risk att dö ut inom ett lands gränser. En nationell rödlista publiceras vart femte år av ArtDatabanken och finns för denna bevarandeplan förtecknad i boken Rödlistade arter i Sverige 2015. Fridlysta arter är förtecknade i Artskyddsförordningen. Det är förbjudet att plocka, fånga, döda, eller på annat sätt samla in eller skada vissa växter och djur. Ågp-arter är hotade arter med ett särskilt åtgärdsprogram för att förbättra artens överlevnadsmöjligheter.

Vad är bevarandestatus?

Natura 2000 innebär att alla EU-länder ska vidta åtgärder för att naturtyper och arter som utpekats ska ha *gynnsam bevarandestatus*. Det innebär att man ska försäkra sig om att de utpekade naturtyperna och arterna finns kvar långsiktigt i Europa. För en naturtyp kan *gynnsam bevarandestatus* innebära att man bevarar de strukturer och funktioner som finns i naturtypen och att de arter som är typiska för naturtypen finns kvar i livskraftiga populationer. För en art innebär *gynnsam bevarandestatus* att arten finns i livskraftiga populationer och att förekomsten av dess livsmiljö är tillräcklig. I bevarandeplanen anses fullgod bevarandestatus vara densamma som gynnsam.

Viktigt att tänka på

För att inte skada Natura 2000 områdets naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000 område. Detta gäller oavsett om ingreppet sker inom eller utanför ett Natura 2000-område. Alla som planerar att utföra en åtgärd som man tror kan påverka ett områdes naturvärden ska på ett tidigt stadium kontakta Länsstyrelsen. Det underlättar eventuell tillståndsprövning som Länsstyrelsen ska göra. När det gäller åtgärder på skogsmark ska istället Skogsstyrelsen kontaktas. Bevarandeplanen för ett Natura 2000-område kan revideras när ny kunskap tillkommer eller när förutsättningarna förändras. När bevarandeplanen förändras medför det att den måste fastställas på nytt. Då ges markägare och andra berörda möjlighet att lämna synpunkter.

Mer information om Natura 2000

Länsstyrelsens webbplats: www.lansstyrelsen.se/skane/N2000 eller

telefon 010-224 10 00

Naturvårdsverkets webbplats: www.naturvardsverket.se

Mer information om naturreservat

Länsstyrelsens webbplats: www.lansstyrelsen.se/skane/bildanaturreservat eller

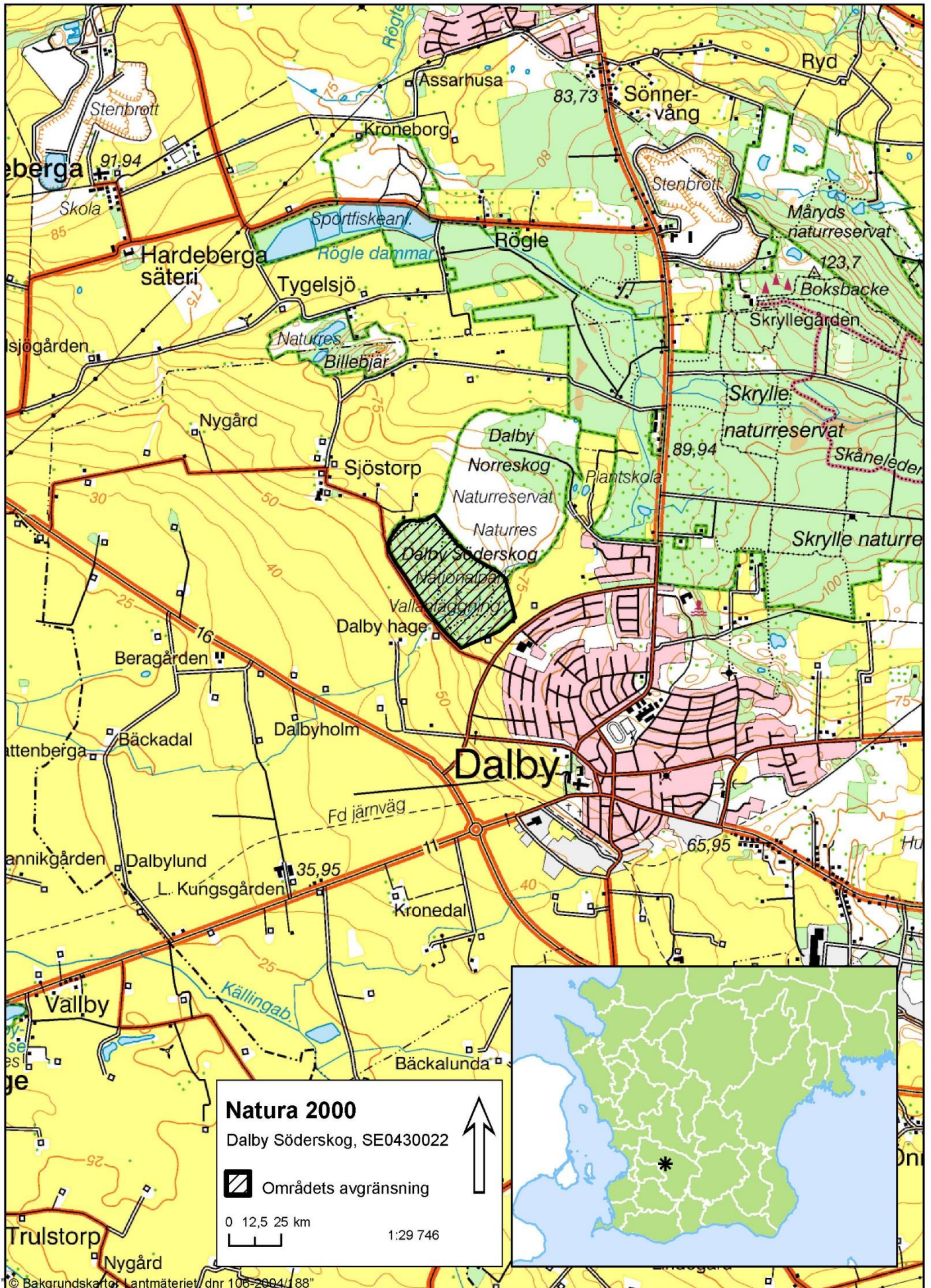
telefon 010-224 10 00

Karttjänsten Skyddad natur webbplats: <http://skyddadnatur.naturvardsverket.se>

Innehållsförteckning

ÖVERSIKTSKARTA.....	6
OMRÅDESBESKRIVNING.....	7
INGÅENDE NATURTYPER OCH ARTER ENLIGT NATURA 2000	9
Bevarandesyfte och prioriterade bevarandevärden	10
Bevarandemål.....	10
Beskrivning av naturtyper och arter och deras bevarandestatus.....	11
Naturtyper	11
HOTBILD – VAD KAN PÅVERKA NATURA 2000-OMRÅDET NEGATIVT?.....	12
SKYDD OCH BEVARANDEÅTGÄRDER.....	13
Skydd och reglering.....	14
Prioriterade bevarandeåtgärder	14
Restaureringsåtgärder	15
Löpande skötsel	15
Uppföljning	15
REFERENSER.....	15
BILAGOR	15
Bilaga 1, Karta med naturtyper enligt Natura 2000.....	16
Bilaga 2, Naturtypskoder för kartan.....	17
Bilaga 3, Mått för ålder och grovlek per trädslag samt mängdbedömningar.....	18
Bilaga 4, Rödlistade och hotade arter i Natura 2000-naturtyperna.....	19

Översiktskarta

Områdesbeskrivning

Blandlövs skogen i Dalby Söderskog är en liten rest av tidigare större och mer eller mindre sammanhängande lövskogsområden vid Romeleåsens bas. Dessa skogsområden sträckte sig från Skrylleområdet i nordväst till Fyledalen i sydöst. Dalby Söderskogs historia är dynamisk och omfattar perioder med intensivt bete av framförallt häst, kraftigt virkesuttag och igenväxning. Beteskontinuiteten har en 1000-årig historia av framförallt hästbete (under större delen av denna period tillhörde området Dalby kungsgård), vilka ersattes av oxar på 1800-talet. I början av 1900-talet fanns omfattande avverkningsplaner för Dalby Söderskog, vilka stoppades i och med bildandet av nationalparken 1918 då betet också helt upphörde. Under 1900-talet utfördes gallringar för att gynna äldre träd, i synnerhet de kraftiga ekarna. Dessa träd härstammar från en period under 1700-talets början då skogen fick utvecklas fritt.

Jordmånen utgörs av grovkroniga, näringsfattiga jordlager (nordostmorän), övertäckta av finkornigare, kalkrikt material utan större stenar (baltisk morän). Det senare lagret är näringsrikt och har bidragit till att en frodig, örtrik flora har utvecklats i området.

Genom skogen löper en bäck i vars botten de båda jordlagren syns tydligt. Inom området finns även en över 1000-årig jordvall, den så kallade "Hästhagevallen", med oklar härkomst.

Skogen avsattes som nationalpark 1918 då den ansågs vara den enda naturliga ädellövs skogen som fanns kvar på slätten. I samband med detta upphörde betet och den tidigare ljusa, öppna skogen förändrades drastiskt och övergick i en tät blandlövs skog med ett rikligt buskskikt och en rik vårflora. Under våren är floran mycket rik med stora sammanhängande mattor av vitsippa och gulsippa men även svalört och vårlök förekommer. I skogens södra del förekommer skånsk nunneört mycket rikligt. Under sommaren domineras skogen helt av skogsbingel. Tidigare hade bärande träd såsom ek och bok gynnats, men nu tog alm och ask överhand. Skogen består idag framförallt av örtrika ek-, bok- och blandlövs skogar där utvecklingen går mot ett naturskogsliknande tillstånd. Almsjukan har gått hårt åt almbestånden, vilket tillfälligt skapat en bitvis ljusöppen skog. Fågel- och insektslivet är rikt och det förekommer även ett flertal sällsynta lav- och mossarter. Den fuktiga miljön är också en bra biotop för många mollusker.

Dagens fria utveckling av skogen leder förhoppningsvis till att man på sikt kan få en uppfattning om hur den naturliga skogen sett ut i Skåne innan mänsklig påverkan blev alltför påtaglig. Den väldokumenterade kulturhistorien, de höga biologiska och vetenskapliga värdena och skogens popularitet som utflyktsmål, gör området mycket värdefullt ur biologiska, vetenskapliga och sociala aspekter.

I övrigt gällande områdesbeskrivning hänvisas till skötselplanen för nationalparken Dalby Söderskog.

En närmare beskrivning av naturtyper och arter finns under rubriken Beskrivning av naturtyper och arter.

Ingående naturtyper och arter enligt Natura 2000

Områdets naturtyper (se tabell 1 och bilaga 1) konstaterades vid fältbesök.

Tabell 1. Dalby Söderskogs naturtyper med arealer och Natura 2000-arter inom området. Natura 2000-koder inom parentes. Naturtyperna indelas i fullgod bevarandestatus (gynnsam bevarandestatus) där alla kriterierna för areal, ekologisk struktur och funktion samt för typiska arter är uppfyllda. I en icke fullgod naturtyp uppfylls definitionen för naturtyp men det kan saknas delar av ekologisk struktur och funktion eller typiska arter. Utvecklingsmarker kan inte definieras som en naturtyp idag men kan omföras till någon naturtyp med aktiva åtgärder eller med naturlig förändring efter lång tid.

Naturtyp	Areal (ha) med bedömd bevarandestatus		
	Fullgod	Icke fullgod	Totalt
Bokskog av <i>Asperulo-Fagentum</i> -typ (9130)	8,1		8,1
Ek-avenbokskog av buskstjärnblomma-typ (9160)	14,9		14,9
*Alluviala lövskogar med <i>Alnus glutinosa</i> eller <i>Fraxinus excelsior</i> (91E0, 9750)	4,6	0,53	5,1
Ek-alm-ask-blandskog längs vattendrag (91F0, 9760)	8,2		8,2
Total areal naturtyper	36,3		
Total områdesareal	36,3		
*prioriterad naturtyp enligt Natura 2000			

Bevarandesyfte och prioriterade bevarandevärden

Det övergripande bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EU:s Art- och habitatdirektiv.

För det enskilda Natura 2000-området är det överordnade syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de fåglar, naturtyper, Natura 2000-arter och typiska arter som utgjort grund för utpekandet av området. Genom att ha gynnsamt tillstånd bidrar Natura 2000-området till att skapa eller upprätthålla en gynnsam bevarandestatus på biogeografisk nivå.

De prioriterade bevarandevärdena är naturtyperna är bokskog av *Asperulo-Fagetum*-typ (9130), ek-avenbokskog av buskstjärnblomma-typ (9160), alluviala lövskogar med *Alnus glutinosa* eller *Fraxinus excelsior* (91E0, 9750) och ek-alm-ask-blandskog längs vattendrag (91F0, 9760).

Motivering:

Natura 2000-området är en nästintill fritt utvecklande blandlövskog på kalkrik morän på en slät sydvänd sluttning. Mindre bäckar korsar skogen och mindre raviner bildas.

Området var en tidigare betesmark som nu har utvecklats till en ädellövskog med en rik värdflora. Fågel- och insektlivet är rikt och det förekommer även ett flertal olika sällsynta lavararter. Den fuktiga miljön är också en bra biotop för många mollusker. Området utgör ett välbesökt utflyktsmål. De biologiska och vetenskapliga värdena är utomordentligt höga.

Bevarandemål

Areal

Arealen av bokskog av *Asperulo-Fagetum*-typ (9130) ska vara minst 8,1 hektar. Arealen av ek-avenbokskog av buskstjärnblomma-typ (9160) ska vara minst 14,8 hektar. Arealen av alluviala lövskogar med *Alnus glutinosa* eller *Fraxinus excelsior* (91E0, 9750) ska vara minst 5,1 hektar. Arealen av ek-alm-ask-blandskog längs vattendrag (91F0, 9760) ska vara minst 8,2 hektar.

Strukturer och funktion m.m.

Småskaliga naturliga processer, t.ex. trädens föryngring, åldrande och avdöende samt omkullfallna träd och luckbildning, liksom periodvisa omvälvande störningar, t.ex. insektsangrepp, översvämning, stormfällning eller brand ska påverka dynamik och struktur. Det ska finnas gamla träd och föryngring av nya träd som efterträdare av följande trädarter: al, alm, ask, bok och ek. Trädskiktet ska vara olikåldrigt och flerskiktat. Det ska finnas följande strukturer/substrat: gamla träd, död ved i olika former inklusive levande träd med döda träddeklar och träd med socklar, gamla träd med grov bark, skador, håligheter, mulm eller döda delar. Gran, buskar och sly/ungträd ska inte tillåtas ta

överhanden eller skada de biologiskt gamla och värdefulla träden i området.
Igenväxningsvegetation ska inte tillåtas dominera i botten-, fält- eller buskskiktet.
Främmande trädarter ska inte finnas i området.

Naturliga hydrologi och grundvattennivåer som skapar markfuktighet ska påverka dynamik och struktur. Vattenståndet ska variera naturligt och översvämningar som sker regelbundet och/eller säsongvis ska påverka dynamik och struktur. Naturtyperna alluviala lövskogar med *Alnus glutinosa* eller *Fraxinus excelsior* (91E0, 9750) och ek-alm-ask-blandskog längs vattendrag (91F0, 9760) är extra känsliga för ändringar i grundvattennivå samt ändring av grundvattnets kemiska egenskaper och temperatur.

Typiska arter

Typiska arter ska förekomma i livskraftiga populationer inom Natura 2000-området.

Framtida uppföljning av planen kan medföra att nuvarande bevarandemål ändras och att nya mål läggs till.

Beskrivning av naturtyper och arter och deras bevarandestatus

Naturtyper

Boskog av Asperulo-Fagentum-typ (9130)

Den näringsrika boskogen som är belägen i områdets sydöstra del är tre-flerskiktad och har en medelålder på 126–175 år. Trädskiktet utgörs av ask, bok, ek och rönn. Det finns mycket rikligt (>40m³/ha) med död ved. Förekomst av grova träd och gamla träd är allmänt-rikligt (>10/ha). Det finns svag-måttlig påverkan av sentida skogsbruk. Det förekommer ädellövträd med grova döda värden, vidkroniga och spärrgreniga träd samt en bäck inom naturtypens utbredning. Typiska arter som förekommer är gulsippa, hålnunneört, lundslok, myskmadra, skogsbingel och skogsveronika.

Naturtypen har fullgod bevarandestatus.

Ek-avenboskog av buskstjärnblomma-typ (9160)

Centralt i Natura 2000-området finns ett stort område, 14,8 hektar, som utgörs av naturtypen ek-avenboskog av buskstjärnblomma-typ (9160). Den näringsrika ekskogen är tre-flerskiktad och har en medelålder på 76–125 år. Trädskiktet utgörs framförallt av ek men det förekommer även alm, bok och hassel. Det finns mycket rikligt (>40m³/ha) med död ved. Förekomst av grova träd och gamla träd är allmänt-rikligt (>10/ha). Det finns spår av svag-måttlig påverkan från sentida skogsbruk och spår efter tidigare hävd. Det förekommer vidkroniga och spärrgreniga träd, ädellövträd med döda delar och hålträd med mulm. Inom naturtypen finns det en bäck som vid högt vattenstånd kan svämma över området. Typiska arter som förekommer är guldlockmossa, gulplister, gulsippa, myskmadra, skogsbingel och vätteros.

Naturtypen har fullgod bevarandestatus.

Alluviala lövskogar med *Alnus glutinosa* eller *Fraxinus excelsior* (91E0, 9750)
Svämlövskogen som till huvudsak utgörs av al är fördelad på två områden, i Natura 2000-området södra del. Det större området är tre-flerskiktat och har en medelålder på 76–125 år. Det mindre området är enskiktat och har en medelålder på 26–50 år. Mängden död ved är måttlig (5–15 m³/ha) i det stora området och liten (<5m³/ha) i det lilla området. I båda områdena är grova träd och gamla träd enstaka (<2/ha). I det större området finns det spår av svaga-måttliga påverkan från sentida skogsbruk och tecken som visar på svag-måttlig påverkan från äldre kontinuerligt skogsbruk på platsen under en längre tid. I det mindre området finns det spår av tydliga påverkan från sentida skogsbruk samt svag-måttlig påverkan från diken. Det rinner en bäck genom båda områdena och i det stora området finns det torrakor/torrstubbar och träd med socklar. Inom naturtypen förekommer de typiska arterna bäckbräsma, majbräken och trubbfjädermossa.

Området med en areal av 0,53 hektar har icke fullgod bevarandestatus till följd av att det är enskiktat. Den samlade bedömningen för naturtypen är fullgod.

Ek-alm-ask-blandskog längs vattendrag (91F0, 9760)

I norra delen av Natura 2000-området finns ett relativt stort område med svämädellövskog som är tre-flerskiktat och har en medelålder på 76–125 år. Mängden död ved är liten (<5m³/ha). Förekomst av grova träd och gamla träd är enstaka (<2/ha). Det finns spår som tyder på svag-måttlig påverkan av sentida skogsbruk och tecken som visar på svag-måttlig påverkan från äldre kontinuerligt skogsbruk på platsen under en längre tid. Inom området finns det vattendrag som vid högt vattenstånd svämmar över området. Det finns träd med socklar inom området. Inom naturtypen förekommer bl.a. arterna blåsippa, lungört, ormbär, storrams och tvåblad.

Naturtypen har fullgod bevarandestatus.

Hotbild – vad kan påverka Natura 2000-området negativt?

Nedan redovisas exempel på åtgärder som riskerar att påverka utpekade naturvärden negativt. För att inte skada Natura 2000-området naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Alla som planerar att utföra en åtgärd som man tror kan påverka ett områdes naturvärden ska på ett tidigt stadium kontakta Länsstyrelsen. Det underlättar eventuell tillståndsprövning som Länsstyrelsen ska göra. När det gäller skogsbruksåtgärder ska istället Skogsstyrelsen kontaktas.

Observera att dessa hot ej är föreskrifter som t.ex. för naturreservat utan är tänkt att användas som ett verktyg vid tillståndsprövning samt för att påvisa vad som påverkar Natura 2000-området. OBS hoten är oftast reglerade i föreskrifterna för beslutet om naturreservat.

De största hoten för områdets naturtyper och Natura 2000-arter är:

- Bebyggelse, vägar, anläggningar och annan markexploatering och markanvändningsförändring, exempelvis skogsplantering och täktverksamhet, i objektet eller i angränsande områden som kan påverka naturvärdena i området negativt.
- Avverkning av skog inom området eller i omkringliggande områden.
- Brist på förnyring av nya träd som ska ta över efter de gamla träden i skogen.
- Avverkning av hålträd och kvarstående döda eller döende träd inom området eller i omkringliggande områden.
- Produktionsinriktat skogsbruk i, och ofta även i anslutning till ett objekt. Skogsbruket leder till att värdefulla element och strukturer försvinner, samt även leda till uttorkning genom ändrade markförhållanden och hydrologi. Det innebär i sin tur att många arter knutna till naturtypen, har svårt att överleva. Slutavverkningar innebär också en fragmentering av naturtypen.
- Avverkning av grova träd, senvuxna träd, socklar, hålträd, döda eller döende träd inom området eller i omkringliggande områden. Borttagning och bortforsling av markliggande död ved.
- Borttagning och bortforsling av markliggande död ved.
- Brist på naturliga störningar i skogen.
- Igenväxning som minskar hålträdens livslängd och hindrar rekrytering av nya hålträd, vilket leder till kontinuitetsbrott.
- Nedfall av luftföroreningar. Luftföroreningar kan bl.a. skada områdets lavflora.
- Användning av bekämpningsmedel och kemikalier i de omkringliggande skogarna och åkrarna.
- Spridning av invasiva arter.
- Förändringar i områdets hydrologi från både inom och utanför området genom t.ex. markavvattning, planteringar, dikesrensning eller dämningar. Förändrad vattenkemi och försämring av vattenkvaliteten genom t.ex. utsläpp av föroreningar i vattendrag, försurning eller eutrofiering. Utdikning, dränering och andra ingrepp ändrar de hydrologiska förhållandena och leder till uttorkning av naturtyper. Naturtyperna kan påverkas negativt även av perifera dikningsföretag, ledningsgrävningar och vägdragningar om de leder till sänkt grundvattennivå eller ändrad hydrologi på lokalerna.

Skydd och bevarandeåtgärder

Ingrepp som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område kräver tillstånd av länsstyrelsen enligt 7 kapitlet 27-29 § miljöbalken. Detta gäller oavsett om ingreppet sker inom eller utanför ett Natura 2000-område. Bevarandeplanen ska också fungera som underlag för bedömningen av om tillstånd behövs och om tillstånd kan ges.

Vid genomförandet av art-och habitatdirektivet utgår man från att alla verksamheter som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område kräver tillstånd. Enligt övergångsbestämmelserna krävs inte ett sådant tillstånd för verksamheter som påbörjats före 1 juli 2001 under förutsättning att de vid denna tidpunkt hade tillstånd enligt 9 eller 11 kap miljöbalken (eller motsvarande äldre bestämmelser). De tillståndsgivna verksamheterna skyddas av rättskraften i tillståndet. Syftet med övergångsbestämmelserna var inte att undanta tillståndskravet för framtida förändringar av befintliga verksamheter utan man ville undvika en obligatorisk omprövning av samtliga verksamheter som bedrevs 1 juli 2001. Vid ändringar av verksamheter och vid nyanläggning aktualiseras dock tillståndsplikten.

På grund av att fornlämningar finns i området måste alla åtgärder som skulle kunna ha en inverkan på dessa först samrådas med kulturmiljöenheten på Länsstyrelsen Skåne. Det är också kulturmiljöenheten på Länsstyrelsen Skåne som avgör om en åtgärd bedöms påverka eller inte påverka en fornlämning. Exempel är åtgärder så som slyuppdragning eller markberedning.

Staten har det övergripande ansvaret för skötseln av Natura 2000-områden och för att bevarandemålen uppnås. En förutsättning för att nå målen är ett gott samarbete mellan staten och den eller dem som äger eller brukar marken.

Skydd och reglering

Natura 2000-området Dalby Söderskog är skyddat som nationalpark sedan 1918.

Man får inte bedriva täktverksamhet eller bortföra torv, mineral eller annat geologiskt material, man får inte gräva, schakta, utfylla, borra, mejsla eller spränga eller vidta åtgärd som skadar berg, mark, block, sten, stenmurar eller jordvallar, man får inte utföra vattenreglering, dämna, leda bort vatten eller på annat sätt påverka hydrologin, man får inte bedriva skogsbruk genom att avverka, ta bort döda träd eller utföra annan skogsbruksåtgärd, man får inte plantera in eller sätta ut växter, djur eller andra organismer.

Länsstyrelsen anser att de nödvändiga bevarandeåtgärderna är reglerade.

Prioriterade bevarandeåtgärder

Följande bevarandeåtgärder ska följas i Natura 2000-områdets södra hörn:

- Avverka träd som konkurrerar med ekarna och röja i buskskiktet så att god genomsikt erhålles.
- Uppväxande sly ska röjas bort.
- Träd som hotar speciellt värdefulla äldre bokar och ekar ska avverkas successivt. För att förbättra och vidmakthålla genomsikten mot bäcken utföres svaga röjningar i anslutning till denna.

Restaureringsåtgärder

- Se skötselplan

Löpande skötsel

- Se skötselplan

Uppföljning

Uppföljning av naturtyper och arter inom Natura 2000-områdena kommer att ske med omdrev vart 6:e eller 12:e år beroende på naturtyp och art. Vissa delar av uppföljningen, som t.ex. areal är obligatoriska medan andra delar kan väljas av länsstyrelserna själva. Mer information om enskild naturtyp/art finns på Naturvårdsverkets hemsida.

Referenser

- ArtDatabanken 2015. *Rödlistade arter i Sverige 2015*. ArtDatabanken SLU, Uppsala.
- ArtDatabankens Artfaktblad (1992-2001) för de rödlistade arterna inom området.
- ArtDatabankens information till Länsstyrelsen i Skåne Län om rödlistade arter, GIS-skikt.
- Löfroth M. (ed.) 1997. *Svenska naturtyper i det europeiska nätverket Natura 2000*. Naturvårdsverket. Naturvårdsverkets förlag.
- Naturvårdsverket. 1985. *Skötselplan för Dalby Söderskogs nationalpark*. Naturvårdsverket.
- Olsson, K-A. m.fl. (red), 2003. *Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål*. Lund
- Rosquist, G. 2005. *Bevarandeplan för Natura 2000-område Dalby Söderskog*. Länsstyrelsen Skåne.
- SGU:s vägledning: <http://www.sgu.se/samhallsplanering/planering-och-markanvandning/grundvatten-i-planeringen/grundvattenberoende-ekosystem/>
- Skogsstyrelsen, *Signalarter - Indikatorer på skyddsvärd skog*. Skogsstyrelsen. 2000.
- Skogsvårdsstyrelsen 1995-11-08. Nyckelbiotopsinventeringen.
- Sveriges geologiska undersökning. 2016. Bilaga. Vägledningsmaterial över vilka Natura 2000-naturtyper som är känsliga för grundvattenpåverkan. SGU.

Bilagor

1. Karta med naturtyper enligt Natura 2000
2. Naturtypskoder för kartan
3. Mått för ålder och grovlek per trädslag samt mängdbedömningar.
4. Rödlistade och hotade arter

Upprättad av Länsstyrelsen Skåne

Planförfattare: Gabrielle Rosquist

Senast reviderad 2018-08-08 av Erik Fridolf

Bilaga 1. Natura 2000-området Dalby Söderskog, SE0430022 med naturtyper

Förteckning över naturtyper återfinns i bilaga 2

Bilaga 2, Naturtypskoder för kartan

Natura 2000-naturtyper

9130 - Bokskog av *Asperulo-Fagetum*-typ

9160 - Ek-avenbokskog av buskstjärnblomma-typ

91E0, 9750 - Alluviala lövskogar med *Alnus glutinosa* eller *Fraxinus excelsior*

91F0, 9760 - Ek-alm-ask-blandskog längs vattendrag

Bilaga 3, Mått för ålder och grovlek per trädslag samt mängdbedömningar.

Diametergräns för grova träd per trädslag. Trädens diameter mäts vid brösthöjd.

Ek och bok	80 cm
Alm och ask	60 cm
Övriga ädellövträd	50 cm
Sälg	40 cm
Rönn	30 cm
Övriga triviala lövträd	50 cm
Tall och gran	70 cm

Ungefärlig nedre **åldersgräns för gamla träd per trädslag**. Med "gamla träd" avses biologiskt gamla träd med en annan epifytflora, insektsfauna, barkstruktur och/eller stamform som avviker från yngre vuxna träd. Trädens grovlek är inte alltid en säker indikator på ett trads ålder, då träd i vissa miljöer kan vara senvuxna.

Triviallövträd	100 år
Gran	120 år
Tall	150 år
Ek	200 år
Bok	150 år
Övriga ädellövträd	150 år

Bedömning av den **totala mängden död ved** (stående + liggande).

Lite	< 5 m ³ /ha
Måttligt	5 – 15 m ³ /ha
Rikligt	15 – 40 m ³ /ha
Mycket rikligt	> 40 m ³ /ha

Bedömning av den **totala mängden gamla träd** och **totala mängden grova träd**.

Saknas	Inga grova/gamla träd upptäckta
Enstaka	< 2/ha
Tämligen allmän	2 – 10/ha
Allmänt - rikligt	> 10/ha

Bilaga 4, Rödlistade och hotade arter i Natura 2000-naturtyperna

Rödlistade arter enligt art databankens rödlista 2015 placeras i olika hotkategorier beroende på risk för utdöende i vilt tillstånd inom olika tidsperspektiv. Arter med extremt/mycket stor risk att dö ut i vilt tillstånd inom en mycket nära/nära framtid placeras i kategorin CR (Critically endangered; akut hotad) resp. EN (Endangered; starkt hotad). Arter som löper stor risk för utdöende i ett medellångt tidsperspektiv placeras i kategorin VU (Vulnerable; sårbar). Arter som bedöms ligga nära kategorin VU men inte uppfyller alla kriterier placeras i kategorin NT (Near Threatened; missgynnad). Arter som numera är livskraftiga men som tidigare varit hotade placeras i LC. F= fridlyst art, Ågp= art som har eller ska få ett nationellt åtgärdsprogram för hotade arter, B1, B2, B4 & B5 hänvisar till resp. bilaga i art- och habitatdirektivet.

Organismgrupp	Artnamn	Vetenskapligt namn	Hotkategori/ Annan fakta
Kärlväxter	Ask	<i>Fraxinus excelsior</i>	EN
	Blåsippa	<i>Hepatica nobilis</i>	F
	Grönvit nattviol	<i>Platanthera chlorantha</i>	F
	Hålnunneört	<i>Corydalis cava</i>	NT
	Jordtistel	<i>Cirsium acaule</i>	NT
	Nästrot	<i>Neottia nidus-avis</i>	F
	Plattsäv	<i>Blysmus compressus</i>	NT
	Sankt Pers nycklar	<i>Orchis mascula</i>	F
	Skogsalm	<i>Ulmus glabra</i>	CR
	Skogsveronika	<i>Veronica montana</i>	VU
	Strävlost	<i>Bromopsis benekenii</i>	NT
	Tvåblad	<i>Neottia ovata</i>	F
Insekter	Bokblombock	<i>Stictoleptura scutellata</i>	VU, ÅGP
	Bokskoggräsmal	<i>Elachista unifasciella</i>	NT
	Boktigerfluga	<i>Temnostoma meridionale</i>	NT
	Ekbrunbagge	<i>Hypulus quercinus</i>	NT
	Getinglik svampmygga	<i>Keroplatus tipuloides</i>	NT
	Jordhumlefluga	<i>Pocota personata</i>	NT
	Kullaspetsvivel	<i>Omphalopion dispar</i>	VU
	Lundalmsdvärgmal	<i>Stigmella lemniscella</i>	NT
	Skeppsvarvsfluga	<i>Lymexylon navale</i>	NT
	Skulderfläckad gaddbagge	<i>Mordellistena humeralis</i>	NT
	Stor plattnosbagge	<i>Platyrhinus resinosus</i>	NT
	Större vedvivel	<i>Cossonus parallelepipedus</i>	VU
	Tuvklotspindel	<i>Rugathodes instabilis</i>	NT
		<i>Bolitochara lucida</i>	VU
		<i>Nosodendron fasciculare</i>	EN
		<i>Crossocerus binotatus</i>	EN
		<i>Aeletes atomarius</i>	NT
		<i>Bolitochara lucida</i>	VU
		<i>Pseudeuparius sepicola</i>	NT
		<i>Plectophloeus nubigena</i>	NT
		<i>Plegaderus dissectus</i>	NT
		<i>Priobium carpini</i>	VU
		<i>Aeletes atomarius</i>	NT
		<i>Eucnemis capucina</i>	VU
		<i>Plegaderus dissectus</i>	NT
		<i>Priobium carpini</i>	VU
		<i>Aeletes atomarius</i>	NT

		<i>Plectophloeus nubigena</i>	NT
		<i>Plegaderus dissectus</i>	NT
		<i>Ptenidium gressneri</i>	NT
		<i>Aeletes atomarius</i>	NT
		<i>Quedius truncicola</i>	VU
		<i>Bolitochara lucida</i>	VU
		<i>Nosodendron fasciculare</i>	EN
		<i>Silusa rubiginosa</i>	VU
		<i>Bolopus furcatus</i>	NT
Lavar	Askvårtlav	<i>Pyrenula nitidella</i>	EN
	Blek kraterlav	<i>Gyalecta flotowii</i>	VU
	Bokvårtlav	<i>Pyrenula nitida</i>	NT
	Brun lundlav	<i>Bacidia polychroa</i>	VU
	Cinnoberfläck	<i>Coniocarpon cinnabarinum</i>	CR
	Ekpricklav	<i>Inoderma byssaceum</i>	VU
	Klosterlav	<i>Biatoridium monasteriense</i>	VU
	Liten lundlav	<i>Bacidina phacodes</i>	NT
	Liten sönderfallslav	<i>Bactrospora corticola</i>	NT
	Orangepudrad klotterlav	<i>Alyxoria ochrocheila</i>	NT
	Skuggorangelav	<i>Caloplaca lucifuga</i>	NT
	Stiftklotterlav	<i>Opegrapha vermicellifera</i>	NT
	Stor sönderfallslav	<i>Bactrospora dryina</i>	EN
Mossor	Bokfjädermossa	<i>Neckera pumila</i>	NT
	Broddnäbbmossa	<i>Rhynchostegium confertum</i>	VU
Däggdjur	Fransfladdermus	<i>Myotis nattereri</i>	VU, F
Grod- och kräldjur	Vanlig groda	<i>Rana temporaria</i>	F
	Vanlig snok	<i>Natrix natrix</i>	F
Fåglar	Gulspurv	<i>Emberiza citrinella</i>	VU
	Mindre hackspett	<i>Dendrocopos minor</i>	NT
	Spillkråka	<i>Dryocopus martius</i>	NT
	Stare	<i>Sturnus vulgaris</i>	VU
	Sånglärka	<i>Alauda arvensis</i>	NT
Svampar	Hartsticka	<i>Ganoderma pfeifferi</i>	EN
	Oxtungssvamp	<i>Fistulina hepatica</i>	NT
	Prakttagg	<i>Steccherinum robustius</i>	VU
	Rutskinn	<i>Xylobolus frustulatus</i>	NT
	Rödskölding	<i>Pluteus aurantiorugosus</i>	EN
	Stor tratticka	<i>Polyporus badius</i>	NT
	Sydlig sotticka	<i>Ischnoderma resinsum</i>	VU
	Tårticka	<i>Inonotus dryadeus</i>	VU

Bevarandeplanen för Dalby Söderskog

Syftet med Natura 2000-området Dalby Söderskog i Lunds kommun är att bevara naturtyperna bokskog av Asperulo-Fagentum-typ (9130), ek-avenbokskog av buskstjärnblomma-typ (9160), alluviala lövskogar med *Alnus glutinosa* eller *Fraxinus excelsior* (91E0, 9750) och ek-alm-ask-blandskog längs vattendrag (91F0, 9760). I Dalby Söderskog är fågel- och insektslivet rikt och det förekommer ett flertal sällsynta lav- och mossarter.

En del i länsstyrelsens verksamhet är att skydda värdefull natur genom att bilda Natura 2000-områden och upprätta bevarandeplaner. Syftet är att EU:s medlemsländer ska ta ett gemensamt ansvar för att bevara arter och naturtyper som förekommer i Europa och att upprätthålla Natura 2000-områdenas naturtyper och arter i gynnsam bevarandestatus inom den biogeografiska regionen.

Bevarandeplanen innehåller bevarandesyftena och bevarandemålen med Natura 2000-området via de fyra kriterierna areal, ekologiska strukturer & funktioner, typiska arter samt Natura 2000-arter (Arter i habitatdirektivets bilaga 2), beskrivning av området samt beskrivning av varje naturtyp och/eller art, förutsättningar för gynnsam bevarandestatus samt vad som kan påverka Natura 2000-området negativt. Den innehåller även information om vilka skötselåtgärder som behövs göras i Natura 2000-området.

Länsstyrelsen
Skåne

www.lansstyrelsen.se/skane